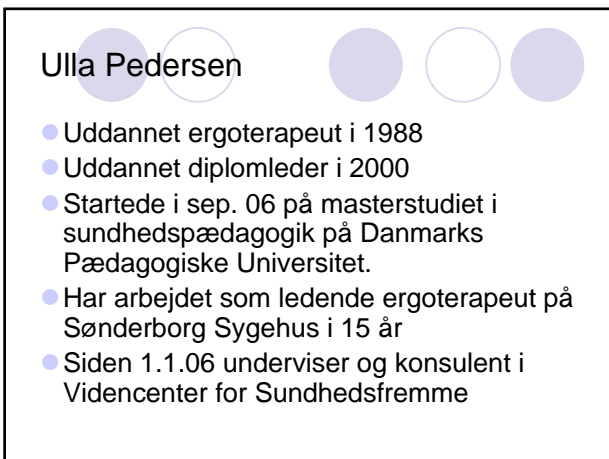

Sundhedsfremme i kommunerne

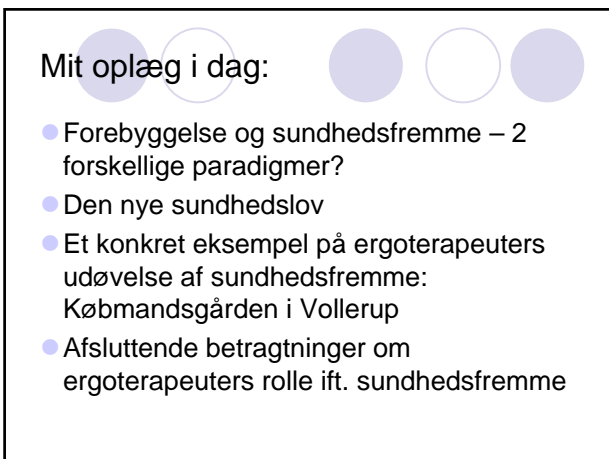
DSEF årsmøde, d. 9. marts 2007

Ulla Pedersen
Videncenter for Sundhedsfremme
CVU Sønderjylland

Ulla Pedersen

- Uddannet ergoterapeut i 1988
- Uddannet diplomeleder i 2000
- Startede i sep. 06 på masterstudiet i sundhedspædagogik på Danmarks Pædagogiske Universitet.
- Har arbejdet som ledende ergoterapeut på Sønderborg Sygehus i 15 år
- Siden 1.1.06 underviser og konsulent i Videncenter for Sundhedsfremme

Mit oplæg i dag:

- Forebyggelse og sundhedsfremme – 2 forskellige paradigmer?
- Den nye sundhedslov
- Et konkret eksempel på ergoterapeuters udøvelse af sundhedsfremme: Købmandsgården i Vollerup
- Afsluttende betragtninger om ergoterapeuters rolle ift. sundhedsfremme

Sundhedsfremme og
forebyggelse
– 2 forskellige paradigmer?

● "Forebyggelsen har til formål at fjerne sygdom og ubehag og er således rettet mod den negative side. Sundhedsfremme er rettet mod den positive side. Den omfatter også forebyggelsen, men den har et langt mere ambitiøst sigte, idet den også vil øge den positive sundhed".

Iversen, Lars (2002): *Medicinsk sociologi*, Munksgaard

Hvad siger
sundhedsstyrelsen?

"En skarp skelnen mellem forebyggelse og sundhedsfremme giver ikke mening, idet begge begreber indeholder elementer af hinanden".

Sundhedsstyrelsen (2005): Terminolog. Forebyggelse, sundhedsfremme og folkesundhed.

WHO's Sundhedsdefinition (1947)

"Sundhed er en tilstand af fysisk, mentalt og socialt velvære og ikke kun fravær af sygdom og svaghed."

Sundhed omfatter således to dimensioner:

1. Velvære
2. Sygdom

Forebyggelse

Definition:

"Sundhedsrelateret aktivitet, der søger at forhindre opståen og udvikling af sygdomme, psykosociale problemer eller ulykker og dermed fremmer folkesundheden".

Sundhedsstyrelsen (2005)

Sundhedsfremme

Definition:

"Sundhedsrelateret aktivitet, der søger at fremme den enkeltes sundhed og folkesundheden ved at skabe rammer og muligheder for at mobilisere patienters og andre borgeres ressourcer og handlekompetence".

Sundhedsstyrelsen (2005)

Sundhedsfremme - en definition:

"Sundhedsfremme er den proces, som gør mennesker i stand til i højere grad at **være herre over og forbedre deres sundhedstilstand**. For at nå en tilstand af fuldstændig fysisk, psykisk og socialt velbefindende".

WHO's Ottawa Charter (1986)

Før-Ottawa

- Fokus: risikofaktorer
- Medicinsk orienteret (mod sygdom)
- Eksperternes betingelser
- Orienteret mod individer
- Offeret skyld i sygdom
- Mål = adfærdssændringer
- Middelklasseorienteret

Efter-Ottawa

- Bredt sundhedsbegreb
- Sundhedsorienteret
- Inddrage den enkelte borger
- Rettet mod hele befolkningen
- Både individuelt og samfundsmæssigt ansvar
- Rammer og forudsætninger for sundhed. Empowerment
- Politisk indfaldsvinkel

Kamper-Jørgensen (2003)

Den nye sundhedslov, § 119.

Stk. 1: Kommunalbestyrelsen har ansvaret for ved varetagelsen af kommunernes opgaver i forhold til borgerne at skabe rammer for sund levevis.

Stk. 2: Kommunalbestyrelsen etablerer forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.

- Stk. 3: Regionsrådet tilbyder patientrettet forebyggelse i sygehusvæsenet og i praksissektoren m.v. samt rådgivning m.v. i forhold til kommunernes indsats efter stk. 1 og 2.

Indenrigs- og sundhedsministeriet (2005)
Den nye sundhedslov, Lov nr. 546 af 16. juni 2005.
www.retsinfo.dk/DELFIN/HTML/A2005/0054630.htm

Patientrettet og borgerrettet
forebyggelse:

Nye begreber i
Sundhedsloven af 2005

Fire forskellige sundhedsbegreber

	Negativ : <i>Fravær af sygdom</i>	Positiv <i>Fravær af sygdom og tilstedeværelse af velvære</i>
Snæver <i>Fokus på livsstil</i>	1	2
Bred <i>Fokus på livsstil og levevilkår</i>	3	4

Kilde: Bjarne Bruun
Jensen (2000)

Facts om Købmandsgården:

- Ligger i Vollerup i Sønderborg Kommune på Als
- Ledes af ergoterapeut Anna Grethe Aamand
- Drives som kurser under LOF (hensyntagende undervisning)
- Ca. 30 brugere der er afsluttet i det offentlige system
- Undervisere: Ergoterapeuter, fysioterapeut, beskæftigelsesvejleder, lærer m.m.

Sundhedsmæssige handlinger:

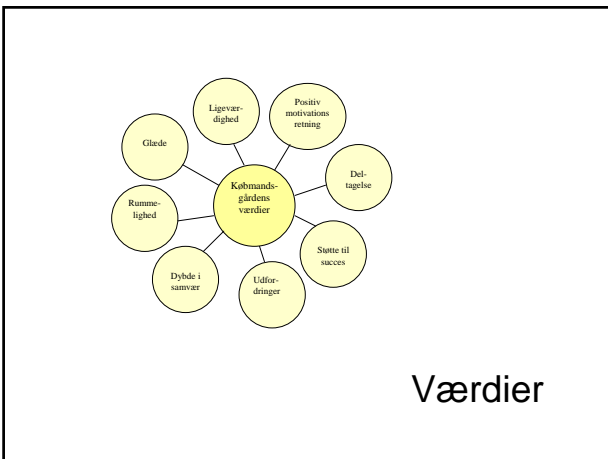
- Deltagerne skal selv være med til at beslutte at sætte aktiviteten i værk.
- Aktiviteten skal rette sig mod at forandre tingenes tilstand i sundhedsfremmende retning.

Def. Bjarne Bruun Jensen (2000)

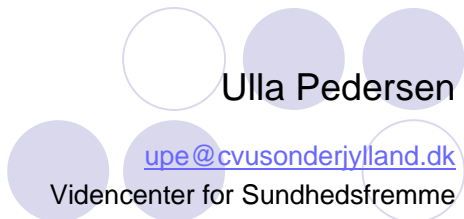
"I sundhedsfremme er målet først og fremmest at øge folks følelse af sammenhæng, dvs. følelsen af begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed – eller med solide danske ord at styrke folks livsmod, livsglæde, handleevne og fornemmelse af overskud i hverdagen.

Arbejdet er kort sagt baseret på mulighedstænkning, drevet af håb, domineret af nedefra-og-op-perspektiv, idet kun den enkelte borger kender sin egen følelse af sammenhæng."

Jensen & Johnsen (2000): *Sundhedsfremme*.
Ringkjøbing, sundhedsfremmeafdelingen.

Mit bud på ergoterapeuternes opgave

- Bevidst satse på sundhedsfremme
- Tage tæten i kommunerne ved selv at gøre opmærksom på indsatsområder inden for sundhedsfremme
- Kvalitetsudvikling og dokumentation af indsats og effekt
- Opfordre bachelor-, master- og kandidatstuderende til at arbejde med området

Ulla Pedersen

upe@cvusonderjylland.dk

Videncenter for Sundhedsfremme
